

Lục Tỉnh Tân Văn

六省新聞

Directeur P. M. M. L. MARTY
Sec. Général NGUYEN-V. CUA
ADMINISTRATION
 17, R. DE LA REUNION
 Saigon, Rue Cathala, 153-155 (1er Etage)

GIÁ BÀN:
 Năm-kỳ, Trưng-bỹ và Cao-mau
 Một năm . . . . . 6 \$ 00
 Sáu tháng . . . . . 3 \$ 50
 Ba tháng . . . . . 2 \$ 00
 Mua báo thì kể từ ngày
 mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng
 mà phải trả tiền trước.

MỖI TUẦN LẺ RA BA KỶ:
NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 Mỗi số bán lẻ . . . . . 0 \$ 04
 TELEPHONE N° 475   Adresse télégr. : ICTHUS-SAIGON

GIÁ BÀN:
 Bắc-vỹ, Liêu, Đại-Pháp
 và trước địa.
 Một năm . . . . . 7 \$ 00
 Sáu tháng . . . . . 4 \$ 00
 Ba tháng . . . . . 2 \$ 25
 On s'abonne sans frais dans
 tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNÉS, Colonne
 SAIGON: Aux bureaux du Journal.
 HANOI: Aux bureaux du Trung-
 Bắc-Tân-Văn.
 On traite à forfait pour les
 contrats de longue durée. Les
 prix sont payables d'avance.

MỤC LỤC

- 1. - Ông Albert Sarraut chẳng quên ta.
- 2. - Thập điện.
- 3. - Đoàn thể của ta.
- 4. - Hết Chợt! tuget giao cùng Khách-trà.
- 5. - Ở ban đồng-bang.
- 6. - Thông báo.
- 7. - Báo việc quan.
- 8. - Rất đáng khen.
- 9. - Đảng án cướp rứt tàn bạo! (ai Đêntre).
- 10. - Người Cao-mên cũng biết lo xa.
- 11. - Quảng cáo.
- 12. - Hãng Annam.
- 13. - Tự do điện dân.
- 14. - Phòng-kim-Hoa.

Ông Albert Sarraut chẳng quên ta

Kể từ ngày A-lơ-mã và nội phe bại binh, cầu xin đình chiến nghị hòa, thì các báo Đông-trương, như là báo Nam-kỳ, đồng trình luận về phận dân Thuộc-địa, lớp thì phớt lờ, lớp thì giúp của giúp tiền, lớp thì giúp công việc làm binh khí, công cả ấy đáng cho Pháp-quốc nhìn lấy mãnh nhiệt-thành, lòng trung-nghĩa của dân Nam-kỳ mà cho nhập-tịch Langsa, đã sang hèn, đầu gối nghiêch, đầu như thế. Phần nhiều yêu cầu một thể; có báo lại chẳng thuận ý, luận rằng Chánh-phủ mà làm như thế e sanh hậu họa. Vấn đề công cán của dân Nam-kỳ rất lớn, lại phép nước cũng có lẽ luật cho những người bất luận dân nào, bất luận den, trắng, đỏ, vàng, có công cùng Pháp-quốc, vì Pháp-quốc lâu chan giữ máu giữa dân binh đao, thì những người trung-nghĩa ấy đều là dân của Pháp, nhưng mà chưa nên, vì dân Nam-kỳ, phần nhiều còn thiếu học và lại muốn nhập-tịch Langsa, chỉ muốn đứng đủ nhơn-quyền tự-do, mà chưa rõ phận mình phải làm sao, giữ làm sao cho đáng phận, thì e cái phải kia sanh quấy nọ chẳng. Tỉ như một người quê đất nhập-tịch Langsa, đứng đủ quyền bổ thẩm tuyên cử một chức Thân-sĩ, mà chưa rõ cái chức Thân-sĩ ấy làm đi gì, cái chức trách của một vị Thân-sĩ ra làm sao, mà cũng chưa rõ phận mình đi tuyên cử phải sao, thì làm sao mà tuyên cử cho xứng đáng. Nếu dân Langsa mà có nhiều người bậc đó, thì để cho người dự đồ xử biện làm cho việc tuyên cử sanh tệ đi chăng? Đó là nói về việc tuyên cử. Còn nói về việc ở ăn trong làng tổng, bấy giờ đây quan làng Annam có quyền con trị không nói cái dân hạ-lưu thay, nếu mai một dân hạ-lưu nhập-tịch Langsa, đứng rộng quyền dân rồi, mặc sức nghinh ngang, làng tổng Annam ngằn ngửa sao nổi, vì hạ

dân ấy được nhập-tịch Langsa rồi chẳng biết phép luật là gì, tư kiến tự đắc. Có phải là việc làm phải mà ra quấy chăng? Vậy thì xin cho Annam là dân Nam-kỳ nhập-tịch Langsa một luật là đều chẳng nên yêu cầu, mà xin cho cả và tương binh chiến binh có công giúp Pháp, nhập-tịch Langsa, cũng chẳng phải là đều nên ham muốn. Văn biết công nào cho bằng công của chiến binh và tương binh giúp Pháp, thường chỉ nửa cũng đáng, hưởng lựa là cho nhập-tịch Langsa, nhưng mà chờ vội làm mà sanh hậu họa. Phải biết trong đám chiến binh và tương binh có phần hay chữ mà cũng có phần dốt, có phần tinh tình thuần hậu mà cũng có phần lạnh khi lung-lãng; cái phần tinh khi lung-lãng ấy hoặc ở với làng không đáng, thừa dịp sang tây, hoặc làng chịu không nổi mà ngra con tống khứ ngay an giặc trở về, nếu đem quyền dân Langsa mà ban thưởng cho, thì sao hỏi, làng xóm có cháu mày nhận mãi! Thế thì cho tất cả chiến binh và tương binh có công với Pháp, nhập-tịch Langsa cũng chẳng nên nhận cho phải lựa phạm người, già người, cho khỏi sanh hậu họa.

Lời luận của tôi tuy chưa đáng mực, chớ chẳng phải là xa Chánh-lý, vì quan Toàn-quyền Albert Sarraut, trước khi bước chơn ra gông tàu trở về Pháp-quốc, ngài có để lời giữa-tiệc Tiên-hành như thế. Rằng ngài chẳng ước cho tất cả dân Thuộc-địa Nam-kỳ Nhập-tịch Langsa song ngài sẽ ước xin cho đứng phép nhập-tịch Langsa mở rộng. Lời ngài hứa ngài chẳng quên, ngài chẳng phụ lòng người Annam tin kính yêu mến ngài từ ấy, Ngài ước xin nơi Thượng-tư, nên mới có chiếu phê truyền chế phép Nhập-tịch Langsa trong Nam-kỳ, nghĩa là chế lời chiếu đã ban hành năm 1913, bước phép nhập-tịch Langsa không đứng truyền kể. Theo lời chiếu phê ngày 4 Septembre 1919, hễ cha nhập-

tịch Langsa, thì con đứng quyền dân Langsa, quyền ấy truyền từ lưu tôn như sự nghiệp vậy. Con phận chiến binh và tương binh, hễ người có công lòng quân xuất trận, có công giúp Pháp trong cơn khói lửa, có chức Chánh-lương phó-tướng, hoặc có mề-dai chiến công hay là từng thập chiến công, thì đều đáng xin nhập-tịch Langsa, hạng cho Chánh-phủ xét nét kỹ càng những đơn xin nhập-tịch Langsa ấy rồi để hồi Thượng-tư nội trong sáu tháng.

Ấy đó Nhà-nước Pháp có quên công cả của người Annam đầu, quan Toàn-quyền Sarraut có quên ta đâu, tuy ngài về Pháp cách xa sơn thủy mặc đầu ngài cũng hằng nhớ ta, lo cho phận ta, như ngày ngài còn gần bên ta vậy. Chẳng những bấy nhiêu đó mà hết, ngài cũng lo xin cho chiến binh và tương binh Annam được hưởng phần tiền cấp thưởng quân binh giải giáp.

Ngay có chiếu định chuẩn một số tiền để châu cấp quân sĩ Langsa, giải giáp, chiếu chi không có nói tới quân-sĩ Annam, thì các báo đều hỏi: phần quân sĩ Langsa đình vậy, còn quân sĩ Đông-dương này cũng phải xương đồ máu như quân sĩ Langsa Chánh-phủ mới liệu sao? Nếu chẳng cho quân sĩ Annam thọ hưởng phần thưởng ấy như quân sĩ Langsa, thì chẳng công bằng đồng, chưa hiệp với tiếng của Pháp-quốc kêu: Mẹ cả con chung, Chẳng phân vàng trắng. Các báo ngờ cho quan Toàn-quyền quên mà để cho quân sĩ Annam chịu thiệt thòi chút phận, nên kêu hỏi vậy đó thôi, chớ quan Toàn-quyền Sarraut có quên đâu; ngài lo cho hạng xui lòng người Annam như lời ngài đã hứa.

Nhờ vậy nên Âu-châu điện tín mới ban qua sau đây có đem lời chiếu ban cho chiến binh Annam phần thưởng như vậy.

Quan sĩ có từng chinh xuất trận con giải giáp được thọ thưởng mỗi người ba chục đồng và mỗi tháng lương cấp dưỡng ba đồng; còn quân sĩ không có từng chinh xuất trận thì con giải giáp được thọ thưởng mỗi người mười lăm đồng và mỗi tháng lương cấp dưỡng ba đồng.

Lấy hai đều kể trên mà suy, thì quan Toàn-quyền Albert Sarraut thật chẳng quên ta, Nhà-nước Pháp-quốc chẳng phụ công ta, vậy ta cũng nên rắp nhau mà tung hô:

Pháp-quốc vạn-tuế
Đông-dương vạn-tuế
Albert Sarraut vạn-tuế.

LẬP THẮNG,
Thập-Điện
 Thập-điện, Hoàng đế Guillaume II và Thái-tử Kronprinz.
 Nhắc lại hồi đời Đương, có lên phạm kia cáo vua của Thế-dân nơi Thập-

điện, nên Ngài phải xuống âm cảnh mà hầu kiện. Ấy là tại Ngài quên lời hứa rằng để ân-xá cho tên phạm ấy.

Khi Ngài xuống đến Thập-điện thì vua Diêm-vương mới ngồi và nói cho Ngài hay rằng Ngài chưa mãn phần số trên Đương-gian nên cho Ngài trở về.

Ngài thừa dịp ấy mới xin phép vua Thập-điện đi coi mấy cửa ngục. Vua Thập-điện vui lòng bèn cho Phán-quan đặc Ngài đi coi mấy cửa ngục, thì Ngài thấy những tù tội ghé-gớm đi ngang trước mặt Ngài, làm cho Ngài lạnh-minh/ớn-ớt.

Kể đi đến một cái ngục khác, Ngài thấy những vong-hồn, ường-từ kêu-réo om sòm, đòi Ngài đến nhơn mạng. Những vong-hồn đó là những người mạng táng sa-trường.

Tên Phán-quan thấy vậy bèn khuyên Ngài khi về Đương-thế phải làm chay và rước thầy chú tụng kinh siêu độ mấy vong-hồn ấy thì tự nhiên nó hết kêu đòi nhơn mạng nữa.

Vua Thế-dân liền mừng đi nơi đó một kho vàng bạc mà phân phát cho những oan-hồn ường-từ ấy một cách rộng rãi.

Chứng Ngài trở về Đương-thế thì Ngài liền rước hết các Thầy chùa danh tiếng trong nước đến mà tụng kinh siêu độ như lời Phán-quan khuyên vậy.

Chứng đó mấy vong-hồn ường-từ ấy mới hết đòi nhơn mạng nữa?

Ấy là chuyện vua Đương-Thế-dân, đây nói qua chuyện Hoàng-đế Guillaume II và Thái-tử Kronprinz.

Ngài và Thái-tử Kronprinz cũng chưa làm chay, mà lại cũng chưa tụng kinh siêu-độ cho những vong-hồn tử trận như lời Phán-quan dưới Âm-cảnh dạy biểu, chắc là Ngài ngu không an giấc, đang vì mấy vong-hồn ấy có lẽ cũng đòi Ngài đến nhơn mạng như vua Thế-dân khi trước vậy.

Nếu tại Ngài mà làm ra hơn muốn thì con người chế cách thâm-thiết ấy làm gì?

Để dân xứ hồi các ông, như Hoàng-đế Guillaume II vậy sẽ bị vua

XA-BONG MAT-XAY
 Tới nhất của Đông-dương

Con ngựa một sừng

HAO-VINH Công-ty
 (HÀNG ANNAM)
 146 Rue Lelevre, Saigon
 AGENT EXCLUSIF

Nguyễn-văn-Nhiều, surveillant hạng tr... sớ Khâm-đường giúp việc tại Cap-St-

Nguyễn-văn-Tinh, surveillant hạng ba... giúp việc Khâm-đường Saigon.

Đỗ-khắc-Ty, N° Mle 561, được cấp... bằng Cai-lông hạng ba tổng Thanh-an

Ông-Sum, có bằng cấp sơ đẳng, được... làm Trợ giáo-sơ hậu bộ và di thừa quyền

Lê-văn-Phượng, giáo thi thiết thụ hạng... ba, dạy tại thị Cholon, nay được trở

Trần-văn-Tùng, đòi di chỉ chác... tại tỉnh-thành Nam-gian, vào làm

Trần-văn-Tùng, trợ giáo-sơ thì sai... hạng nhì, dạy tại Cantor đòi di thừa

Nguyễn-văn-Điền, N° mlec 173, được... làm liê-thầy hạng nhì dưới đạo thiếu

Trần-văn-Liêng xin thôi.

Rất đáng khen

Từ ngày các báo có-dộng cuộc thương... mỗi đều nay coi đầu đàu cũng nhộn

Khá khen cho máy ông này có lòng... sẵn trước là tranh moi lợi nhỏ nhen,

Ngô-v.-H.

Đảng ăn cướp rất tàn bạo tại Bentre

Đảng ăn cướp mà bán báo có... thuật ra trước đó rồi, ông Chủ-quân

Lại moi hay tin ông Thơm và ông... Hoài đã tìm lấy được một cây súng

ngài rất nhiều với dân chúng đó. Rồi... đây quan trên tưởng chẳng hề quên

Bồn-quần

Người Cao-Mên cũng biết lo xa

Phnom-Penh, le 13 Septembre 1919.

Kính thăm ông chủ-bút và bừ-... quyền ngài đều đặn an-cư nhân-

Nguyên tôi tên Soch, dân Cao-mên... tại tỉnh-thành Nam-gian, vào làm

Chớ thoáng như ngài đó không... lo, không sợ, thì cũng chẳng thiết

Nay việc đã khắp Lục-tinh Nam-... kỳ rồi, ai ai cũng đều sẵn sàng,

Còn tại tỉnh-thành Nam-gian nay... kiến đả-vân và những bực

Cúi xin đừng vùng thẳng mà... gánh nặng cho ai lo, nếu tôi không

Thời tôi là người Cao-mên, què... mùa đốt nát, đầu có làm lối xin

Ph. S. Nếu chẳng vậy thì China... ở dưới Lục-tinh Annam không

Khó lắm! Khó lắm!

N. B. — Vi thơ này là thơ của... một người Cao-mên, nên tế-bút

M. H. L.

Quảng cáo

Có lời nghị ngày 31 Juillet 1919, quan... Quyền Tổng-thống Đông-đương

Những hội-viên của các hội Nông-nghiệp... trong Nam-kỳ và chuyển luận về nghề

Bản-báo Kinh châu va chức cho... Nang-Báo thanh hánh.

HÀNG ANNAM LỜI RAO KÊU HỮN THÊM VỐN

« LIÊN-THÀNH »

Sié anonyme de commerce de produits indochinois... Fondée 1906—Transformée 1917

Au capital de 93.200 piastres entièrement libérées... SIÉGE SOCIAL A CHOLON

N° 1, 2, 3 quai Testard N° 1, 2, 3

Succursales : Fabricate de Nuoc-Nam... L. T. à Phantit (Hue)

Kinh Thử quí ngài hay rằng :

Bổn công-ty đã định thêm vốn lên... hai trăm ngàn đồng bạc (200.000 \$)

1°— Chủ ý buôn bán những hàng... sản trong Đông-đương, cùng là thay

2°— Quyên lợi chủ hùn, ai hùn một... hùn (50 \$ 00) cũng được di nhóm

3°— Quyên lợi riêng : phần nộp... ra 50 phần hùn huê hồng xướng

4°— Quyên lợi chung (Rénumération... của Hội-đồng quản-ly (conseil d'admini-

5°— Trong tiền lời ròng mỗi năm... A.— Rút ra năm phần trăm (5%) làm

đều có nhóm đại hội định kỳ (assemblée... générale ordinaire) còn khi có việc

7°— Chi người giồng giồng Việt-nam... (nationalité annamite) được vô hùn.

Chung tôi lại xin lược về công... của bổn công-ty đã làm và sẽ làm tới.

8°— Tài sản thiết lưc nửa năm từ ngày... 1er janvier đến ngày 30 juin 1919

Tư-sản = ACTIF Các nhà đại thụ (Les représentants) ... 4.678\$63

Động-sản (Mobilier et Matériel) ... 7.267 08

Hàng của các hiệu (Marchandises des Tiers en consignation) ... 580 49

Qui (Caisse) ... 7.151 24

Nợ gia (Créances douteuses) ... 2.750 12

Nước mắm (Saumures) ... 12.845 53

Thẻ chun tại các hiệu (Cautionnements chez divers) ... 500 00

Thẻ hĩa (Marchandises locales) ... 9.826 32

Thuyền ghe (Embarcations de transport) ... 4.584 00

Tinh (Jarres eu grès) ... 3.354 82

Tờ mượn (Avances sur engagements coolies) ... 253 21

Xa hộ (Clients) ... 6.778 93

Phụ-trái = Passif (Các hiệu để thế chưng (Cautionnement des Tiers) ... 1.000\$00

Công tích luậi buộc (Réerves légales) ... 1.006 68

Hồng xướng (Rénumérations) ... 1.043 66

Vốn hùn (Capital social) ... 93.200 00

Tổng ích : số lời nửa năm (Pertes et Profits) ... 12.877\$30

9° - Ngoài tiền công tích luỹ buộc lại có số tiền công tích tập (Reserves diverses) là 5.279,88, đặng dự phòng trước hạo bất trắc. ấy là một điều cần cho người vô hôn nữa.

10° - Nước-mắm là một vật ăn thường ngày của người Annam ta, từ khi những người China ở Saigon, Chợ-lớn hay làm nước-mắm giả, lưu hành trong xứ Nam-kỳ ta, thì lây làm thiệt hại cho những nhà làm thiệt và độc hại cho những nhà ăn dượng.

Vì vậy ông công-tý phải nhóm các nhà nghiệp về ở Trưng-kỳ mà tính cách trừ nước-mắm giả. Khi ấy ông công-tý với những nhà nghiệp họ đã lập tờ hiệp-dồng (Contrat) trong ngày 18 juillet 1917. Những tờ hiệp-dồng này đã chú sách (Enregistré) tại Saigon, cuối tháng Décembre năm ấy, những nhà nghiệp-hộ lớn đều có ký tên; chỉ còn một ít nhà nhỏ mà thôi, những điều yêu ước trong tờ ấy là:

I. - Những nghiệp-hộ nước-mắm phải chịu giá những nước-mắm cho ông công-tý thay mặt mà bán trong một tháng mười năm.

II. Những nghiệp-hộ chịu trả cho ông Công-tý ba phần trăm, 3%, theo số bạc bán đại-lý.

III. Hàng có khi nào mà các ông nghiệp-hộ đặng đứng bán hay là giao cho người đại-lý khác bán, những nước-mắm của mình làm ra, trong kỳ hạn của tờ này. Nếu có làm như thế thì phải bồi thường số tiền thiệt hại cho ông Công-tý Liên-thành, và Công-tý này đặng phép buộc các ông nghiệp-hộ ấy phải chịu tiền đại-lý 3%, cứ tính theo kỳ hạn còn dư lại, kể từ ngày bồi-ước đến ngày mang hàng đó này, và tính số nước-mắm của các nhà ấy đã làm ra trong các tháng trước, theo thời giá mà suy tính.

IV. - Bán đại-lý đây chia làm hai cách:

1° - Cách bán đại-lý theo giá nhất định.

2° - Cách bán đại-lý theo thời giá.

V. - Ông Công-tý bắt luận khi nào điều được hứa ước trong hàng, còn những người chủ nước-mắm đã ký tên sau đây thì không được lấy gì mà hứa ước trong hàng dượng.

VI. - Ông Công-tý chịu lãnh lấy sự

gian hiềm về sự phí tổn hao mà làm cho tuyệt hết thứ nước-mắm giả: số phí về sự ngăn ngừa, kiến thừa ầy thì về ông Công-tý chịu hết cả.

Bản Công-tý lập tờ hiệp-dồng ấy chủ ý là:

1° - Lấy tiền huê-hống đặng làm sự phí và tiền phòng bị mà tính cách trừ nước-mắm giả cho tuyệt.

2° - Ngừa sự người ngoài quất-mũi, xâm chiếm lợi quyền trong nghề-nghiệp của mình.

3° - Ngừa sự trong các nhà nghiệp tranh bán phá giá nhau, làm cho giá nước-mắm càng ngày càng rẻ, thì nghiệp làm nước-mắm càng ngày càng suy, mà chất nước-mắm càng ngày càng xấu, rồi lại cũng hại cho việc sanh-khê và việc vệ-sanh của người Annam ta vậy.

Bản làm nước-mắm giả ở Saigon, Chợ-lớn, thấy vậy liền rút nhau mặt ước để-đề (lây-chay) nước-mắm của ông công-tý. Nghĩa là không mua những nước-mắm của ông công-tý làm, và đưng bán đại-lý. Rồi ông công-tý phải lập đại-lý để bán trong Lục-nghị.

Trong năm 1918, ông công-tý cũng vì sự để-đề ầy mà bị thất lợi, còn chúng nó công vì sự nước-mắm giả ầy mà bị từ phạt tiền phạt.

Tờ hiệp-dồng này chưa thì hành được là vì:

1. - Trong lúc có giặc thì việc kêu hồn thêm vốn chưa thành, không dư tiền mặt mà hứa mua những nước-mắm của các nhà nghiệp-hộ đã chịu giá bán đại-lý.

2. Các người Annam ra lãnh bán Đại-lý ầy phân nhiều là vốn ít buôn đở không đặng vững bền.

Vậy nay ông Công-tý phải kêu hồn thêm vốn đặng:

1. Là hứa mua nước-mắm của các nhà nghề đã làm hiệp-dồng với ông Công-tý.

2. Lập một sự Thiệt-nghiệm (Laboratoire) ở Saigon, để coi nước-mắm mà bán cho đặng đúng luật, trước giờ cho nhà buôn khỏi bị căng về hình phạt; sau giờ cho nhà đưng khỏi bị hại về việc vệ-sanh.

3° - Lập tôn-sơn (dépôt) trong các họ và buộc người đại-lý cho, có đủ có tin cậy chắc chắn.

11° - Bản công-tý đã lập cuộc ươm-đặt tại Hôi-an (Faifoo) ở Trưng-kỳ là nơi tiện lợi về việc ươm tơ ươm-dệt làm. Bản công-tý đã có dệt theo kiểu hàng Tàu: như sườn, lãnh, trừu, nhiều, dạ v.v. Không thua chỉ bằng Tàu, mà giá cũng thiệt rẻ.

Vậy nên ông công-tý phải kêu hồn thêm vốn mà cải lương tiến bộ, thêm nữa đặng đủ bằng cho phương có lòng ái quốc đặng thế hàng Tàu.

12° - Ông công-tý sản có tiệm nhánh ở Hôi-an, là xứ có nhiều hàng thổ sản xuất càng: như tơ, quế, đường, trà v.v.

Bây lâu việc buôn bán thổ-hóa ầy phân nhiều về tay kiều-thương cả. Nay ông công-tý kêu hồn thêm vốn đặng mở thêm các tiệm hàng thổ sản cho lớn, đặng có thể xuất cảng đặng.

13. - Ông công-tý có tư bán những hàng người Bắc-kỳ ta chế tạo, song những hàng Bắc (nặng Tonkin) tiền về Nam-kỳ này giờ thì số nhiều cũng còn về tiệm China buôn, vì nó có tiệm cái ở Chợ-lớn và Tonkin, lại có tiệm nhánh ở Chợ-lớn và Nam-vân, nên thế nó mua bán đặng mạnh. Ông công-tý kêu hồn thêm vốn đặng lập tiệm nhánh ở Bắc-kỳ, cho việc giao dịch trong Nam-Bắc lưu lượng của nhà buôn ta đặng mạnh.

14. - Qua năm tới đây thì đến kỳ bỏ thăm tuyên cử bản Quản-lý những người hiền ngộ nên vào hồn mà dự cử hội-dồng quản-lý, trị cư tư sự (Directeur, caissier) đặng lo việc cai-quản trong công-tý cho mau phát đạt.

15. - Chiếu theo quyết nghị ngày 31 Mars 1919 những phân-bùn mới đặng tinh lợi từ tháng đặng bạc và đặng tinh lợi theo với phân-bùn cũ một mực, ầy là những quyền lợi cho người mới vào hồn.

Trong đống báo ta ai có lòng nhiệt thành muốn giúp việc buôn bán của người Annam, thì nên giúp cho ông công-tý, vì ông công-tý là một hãng buôn (Anonyme) riêng của người Annam chủ hồn hơn 300 người, người nam ba bắc là người Nam-kỳ đều có vô hồn nhiều, thành lập đã hơn 13 năm nay, thật là một cái đoàn-thể về việc buôn bán của người Annam ta đã đặng tồn tại vững bền hơn hết, vậy xin đống báo ta hết lòng giúp cho ông công-tý

trong lúc này đặng cho có đủ sức mà tranh đua trong đường thượng-chiến.

Nghị-trường hội-dồng quản-lý: (Le Président du Conseil d'Administration) NGUYỄN-QUI-ANH.

Tự-do diễn đàn (Tribune libre)

Cảng ngày 12 Septembre 1919. Monsieur Lê-hoàng-Meru - cũ Luu-Tiêu-Táo-Văn.

Kính thăm ông mạnh hào, cầu cho quý báo ông rất thịnh vượng. Sau đây xin ông vui lòng ăn hành bài này về trong qui báo, tôi rất cảm ơn và kính.

Kể từ thời làm hãng Berthet về nơi có địa lo bé sản sức ruộng nương voi thì chôn, thua quá, song ông hàng mền yêu sự buôn bán của thầy ta là người Đại-Pháp, cho nên tôi chỉ quyết song nà ra lập tiệm buôn bán, nào là một tiệm tạp-hóa đủ các thứ hàng hóa như tiệm khách-trẻ này, bài như tiệm Annam, tiệm A-phiến, trừu gạo, đầu heo, nước nếm, đặng bán vì cả bán là cho mấy tiệm Annam mình. Càng đời tôi nhờ sức đã giúp việc lâu năm nơi hàng-buôn của người Đại-pháp, nên bề bộn sản biệt hết. Qua năm 1918, tôi đem về trong phân-thống tôi thầy nghề thương mại chi khách-trẻ đều chuẩn hên, tôi mới chỉ quyết về năm ba anh em thân thiết ra lập một tiệm cửa vào đặng 40.000\$00, nay tiệm rất thịnh vượng, là vì trên nhờ ơn của bạn Langsa ở tại xứ ấy có lòng giúp đỡ. (Ông hiểu ý chăng? Sao tôi không nói luôn mà ông Annam mình có quyền tại trong phân-thống tôi và lang tôi giúp đỡ tôi, vậy để rồi đây, tôi sẽ tỏ thế cho ông trông lãm.)

Thiệt là chẳng chi mau có tiền bằng cuộc thương-trương, tôi vì sự giao thiệp buôn bán cho nên hay qua bên Âu-Cập là xứ ở gần tôi. Lúc này tôi gặp đặng Messieurs Chihin & Chan là lập đồng chỉ mới ra nhau ra bán "biếp-lạp một tiệm Café-Restaurant & Chambres à louer" hiện là Café du Centre dit ở Nam-Trung-Lưu, nhờ trời giúp vận kẻ gang-chi, cho nên tôi chắc rằng một ngày kia chúng sẽ có lợi nhiều.

ROMAN

OÁN HỒNG QUẦN

Phùng-kim-Huê

(Ngoại-Sử)

HỒI THỨC NĂM (tiếp theo)

Tờ dân tội Hùng-Khoang biệt danh Năm-Xương

Đàn quan Chánh án, Đàn các quan,

Vì phận sự phải cam gác vắng, chỗ thật tôi lấy làm nặng nề mà lãnh phần chức trách này, vì xưa nay tôi chưa từng thấy một thanh Chức nào gian trá lão xược như Năm-Xương, muốn vu oan cho một mảnh hồng-nhan mà gạt lòng quan làm lạc. Thật Phùng-kim-Huê chịu án oan, mười tám năm mới lìa. Việc đã tỏ rõ như ban ngày, các quan há cần phải tôi phân giải. Năm-Xương chịu hết rồi, vậy chẳng đời ai, tôi đứng mà kêu oan về Phùng-kim-Huê, xin tòa xét lấy. Chỉ năm-Xương, tôi chịu mà còn xin

chậm chớ; tôi lật kiếm cả mây cuộn lại và thăm hỏi tôi, có chỗ nào chưa chớ cho chăng? Tôi trộm đáp rằng không, không còn chỗ nào chậm chớ.

Việc của Năm-Xương làm thầy là tội chết bằng non, lời trên mặt bẻ, Năm-Xương nói vì Phùng-kim-Huê nên mới làm ra cơ đời. Ấy là mựa chớ tình-si mà chừa lỗi mình cho nệ. Tôi quyết định Năm-Xương oan Phùng-kim-Huê, oan chủ nên mới nhả tâm hạ thù. Tôi xin nhắc lại cho quaa ăn nhớ:

« Buổi Phùng-kim-Huê mới vào gác cửa nhà-máy, hai đàng chưa quen, Năm-Xương thấy Phùng-kim-Huê, tuy góa bụa mặt đàu mà quá mặt hoa những người thẹn. Phải lòng chàng mới lần la, lấy tình có giao có kết với Triệu-bát-Lượng là chớng chàng may của nàng mà câu thào, tỏ tình chiều có. Phùng-kim-Huê nêu, sai thầy Năm-Xương thương con mình, nên phải tỏ lòng bán hi. Cho đến khi Năm-Xương đưa bạc cho nàng làm vốn bán buôn thu lợi, nàng cũng tưởng Năm-Xương nghĩ tình người có mà giúp đỡ mà con đó thôi, có để đầu, Năm-Xương muốn việc trả giá hoa, chôn gói.

« Bên chừng Năm-Xương tỏ tình trộm đầu, chớng mới hay thì sự lộ rồi, bởi nung chớng chịu thất thân, Năm-Xương mới oán mà chận neo bán buôn rồi lại giao bằng khiến cho chủ dúi nặng búi cửa. Năm-Xương làm như vậy là có ý hãm ngọt cho Phùng-kim-Huê sợ mà phải chịu phạt chớng cả, cứ om chữ tiết khư khư. Khi chớng thành, Năm-Xương quyết kể cho chủ dúi Phùng-kim-Huê, ai Phùng-kim-Huê phải đầu lụy chàng mà xin lại. Năm-Xương mới đem việc hệ trọng trong lòng dúi dúi lừa trong vòng tay bói bói, mới nói Phùng-kim-Huê đem bạc cung-giác tình nhân là người ngoài, vào trong chớng gói.

« May sao chủ nhà-máy nghĩ công dầy của Triệu-bát-Lượng thuờ còn sảo tiện giúp việc, nên chàng mở buôi Phùng-kim-Huê, cho kêu Phùng-kim-Huê đến la dứt sơ sai rồi bỏ qua mọi lối.

« Như thế, ai dám rằng Năm-Xương k. Ông bất bình trong dạ mà hận, chớ chẳng vì mình? Năm-Xương là thàng tiêu-nhơn, bay thừ vật, lẽ nào không; chắc sao nó cũng làm-bám, chớ đời thám-hám lớn. Mà kẻ tiêu-nhơn, mỗi khi có sự ầy-ừ trong lòng thì chẳng hề quên, đêm nằm hàng lo

mưu trí oán; bởi vậy Năm-Xương mới hình việc làm mua oan kể rừ hờn mới thuờ. Lầy của trăm muôn này mà chớng tình Phùng-kim-Huê; chịu thì đặng Phùng-kim-Huê lại đặng rừ là đựm, chớng chịu công trả, mình đặng của lại đặng lấy bay sự tình hai phía.

« Phùng-kim-Huê không chịu Năm-Xương liền ra tay lột nhũm máu tiết chủ, đoạt lấy đặng ầy si sự Năm-Xương bị cừ tử rồi đúi đúi. Ai gọi Năm-Xương là cừ tử thì chỉ Phùng-kim-Huê sắp đặt mưu sát trước rồi, quyết một là rừ hờn, hai là giả-hoạt cho Phùng-kim-Huê mà tẩy hận.

« Vì thế Năm-Xương phạm tội có-sát, âm mưu lột nhũm máu đoạt của, vu oan giở họ cho người, xét tội là Năm-Xương, bị phạt chớng cả.

« Chiếu theo luật hình chớng của làm án tử Năm-Xương, chớng chớng cả.

« Quan Chánh án này mới này lời cho Trưng-kỳ cũ Phùng-kim-Huê. Trưng-kỳ cũ Phùng-kim-Huê trước ra giữa ầy đường, mở lời, dúi gồi.

(Chợm của)

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỜI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chê sự, kê nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thư cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn ĐƯỢC-TÁNH LƯỢC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không.

thường mai, bà phê rường nương đẹp lại đó cho người mượn. — Bữa hôm kia, tôi đi Barja đợp cái máy giặt mua, mới về tôi nhà có cơm chiều vừa xong, người bạn hữu của tôi, lại có bản hiệp với tôi nữa là M. Nguyễn-vân-Chơi (Gérant de la Scierie Nam-hưng-Phát-Cangiou) lấy mấy thứ nhứt trình của tôi mua: Công-luân-Báo, Lục-Tinh và Trung-Bác, và bản và nhứt trình tập Impartial & Opinion đem đưa cho tôi mà lại cười chòm chiêm cười. Tôi mới hỏi. Sự hữu cơ chỉ cười tôi, hay là thấy tôi đi lên mua cây tre rừng cao, bị nặng ăn đến thòi mà cười tôi đó vậy. Ban hữu tôi mới trả lời: Không phải vậy đâu! Thấy đi lâu quá, không coi nhứt trình gần nửa tháng nay, xin thấy coi sẽ biết, cuộc Đoàn-thể của người Annam mình ra thế nào? — Ban hữu tôi vừa nói vậy, tôi kêu người ở với tôi béu anh lý hai cái tách, lại biểu tiệm A Xín (khách-trú) làm cho tôi hai tách Café thiệt đậm và thiệt tốt. — (Trong ý tôi muốn uống thiệt đậm, đậm thực coi số thâu xuất máy tiem của tôi, trong khi tôi vắng mặt. — M. Nguyễn-vân-Chơi nghe vậy, lại đặt gực tách lại ngó tôi chăm chú, biểu tôi rằng: thấy coi nhứt trình đi mà, thủng thủng rồi sẽ uống Café khách-trú.

Tôi không hiểu ý chỉ vậy, lật nhứt trình ra coi thấy vậy mới hay rằng, khách-trú khinh thị người Annam ta, nên nay các báo Quốc-âm ta có động đờng dùng Café khách-trú nữa.

Kể qua bữa sau, nhiều người tới thăm tôi, vì tôi đi đường xa mới về tới nhà. Trong mấy người đi thăm tôi đây có là Nguyễn-thị-Thuận là vợ của M. Nguyễn-v.-Cư đương kiêm chức giáo sư tại Đại-Thủ-dạmột hỏi tôi như vậy. Tôi thường thấy tôi hay coi nhứt trình đi rồi, vậy cho Nhà-nước đã cấm, nên ai nói không uống Café và buồn bán với khách-trú thì ở tù, thấy biết chớ. Tôi chưa bưng lấy nhứt trình Công-luân và Lục-Tinh đọc cho bà này nghe! Bà đã không thèm nghe, lại xi mà tôi, thấy chớ nghe lời nói hay, vậy chớ kể trên trước thấy là ai thấy không biết sao? Tuy bà nói vậy, chớ tôi cũng không giận chút nào, vì bà người đáng cha mẹ, tôi mới nói tới mới cách khiêm cung rằng vậy chớ bà không hiểu ông và cha tôi chăng? Thiệt rằng là người Annam, chớ còn lập luận nữa tôi không hiểu thân. — Bà này lại nói vậy chớ thấy không thấy người mình, ai cũng kêu các chú bắt hay sao? Ấy là nó chớ của người mình, tự ở chỉ kim, vậy chớ thấy cũng người biết chuyện mà không rõ sao? Đến nỗi này, đầu người gan sắc đi nữa cũng phải đợi thấu lại cho phân minh, ngậi vì tôi thấy bà hơi giận dữ tôi không muốn trả lời, và như vậy nữa, nhớ lại hai người con của bà, người lớn làm việc nơi một hãng buôn lớn tại Saigon, còn người nhỏ. — Nói ra hết đếu sự sách bưng hai thấy chăng.

Tôi lại tôi nằm tôi ngủ lương tâm của tôi rất căng đẵng, nằm ngủ không yên tắc đạp. Tôi nghĩ lại tôi, mỗi ngày tôi phải dùng ít nữa là ba tách café

khách-trú, nếu không tính lo liệu chi cho khỏi bị mắng nữa. — Lại thấy nhứt-trình kêu rêu tình giấc mộng, ấy là lúc làm cho kẻ có lòng về sự buôn bán thôn thứ gan ruột. Nghe như vậy, sáng tôi mới lật đật viết bài có-dộng như sau đây: Bông-bang ôi! Hôm rày Saigon, Chơ-lớn, Giadinh tuyệt đờng lui tới trong mây quán café khách-trú, cũng vì thời họ khinh khi ta / đến đếu, tưởng như khi trước, muốn tăng giá nào được giá này. Chẳng dè ngày nay lòng dân Hồng-Lạc coi mới có lòng bình vực quyền lợi cùng nhau. Vậy chúng tôi dám vô phép đời chư qui vị xử ta đây, từ bực trường thành cho đến đoàn em út. Vậy chớ Càng-đi ta chẳng phải người Annam sao? Nỡ nào điểm nhiên tạ thị mất lợi tại ngơ, không ngượng những đống-báo ta ở trên Saigon, Chơ-lớn, Giadinh, lấy làm hổ thẹn làm ru. — Nay chúng tôi xử đờng ra đây, quyết xin có-dộng phân hùn đàng lập một tiem bán café tại xử ta cho khỏi hổ hàng với những người sang chơi cảnh này.

Chúng tôi mà có đợng lập tiem ra đây chẳng phải dảm khoe khoang rằng tranh giành chỉ với kẻ tha bang. Ấy là làm gương tốt cho người Annam mình thấy cách hùn hiệp mà nồng bẻ thương mại.

Chúng tôi định mỗi phân hùn là mười đờng. Ai muốn hùn mấy phân cũng đợc lấy theo sức mình muốn.

Tiêm này đây, hiệp theo thời thế, sẽ để hiệu là Nam-Tân-Phát. Thiệt rất khen người Annam mình, từ bấy lâu chưa có tình giao hảo, chẳng ai kêu rêu, nay có người tỉnh giác, mới có đợng phân hùn, không đấy ba ngày mà số tiền hùn đợc 4080 \$ 00. Vậy nay chúng tôi đờng sửa soạn các cuộc, đống bán ghé đờ đờ sửa bán café, nước trà, cơm lầy, cơm Annam và các thứ bánh của người mình làm ra.

Lại cũng khá thặng cho phân nhiều đờn bà mình, ngày này có tâm nhiệt thành sốt sắng về cuộc đờng trường kịch liệt này. Như xử tôi đây là xử nhân nhen, đờn bà rất đờn kiện, tôi cũng theo rầy bái, mà lại có ba đờc phu nữ Lê-quang-Nhứt cho công-xí nhà đờng lo dọn dẹp buôn bán, không ăn tiền thặng, rất khi khải thay, đàng phục thay bà Nguyễn-thị-Đắc, nghiệp chủ, lo làm nhứt trái đủ thứ để giúp cho công-xí, lại còn tới lui chỉ biểu cách nắn ăn theo pháp người mình. — Lại cũng có bà Chùng-thị-Thành, là người đờn bà góa, mới danh tiếng tốt trong xử tôi, mới chuyên bà đếu sản lòng làm phước đi thấy. Ai ngheo đói thì bà cho gạo tiến, quần áo. Nhiều khi bà thấy ai đau, mang heo nấn không tiền uống thuốc, thì bà sai người nhà bà đi rước thầy thuốc điều trị cho tôi lành mạnh. Tiền thuốc bao nhiêu bà trả. Ấy là một bà nời danh hiền đức trong một tòng tộc. — Bà là một đờn đày, mỗi bà đếu có hùn mỗi người năm phân hùn hết thấy.

NGUYỄN-THÀNH
Commerçant Phan-giờ

N. B. — Bón-báo kinh mắng cho xử

Chợ mướn xe hơi

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chư vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, chớ đàng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cũng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán tinh giá riêng đàng mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đóc, rập máy, cũng chạy đờn khí vắn vắn, nổi tác một đờu nghĩa là chạy đợc.

Nếu chư vị muốn cách dễ trả tiền và thi hành cho gấp các việc của chư vị sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnefoy & Cie

Đờng đ'Ormay mà suy tinh và hãng này sẽ chỉ các đờu cần ích cho, hoặc đờu coi kiểu thứ (bản đồ) cũng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có rằng đã có chín cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Chanh lủa và chàl lủa

Tại Sadec có chẻnh lủa hiệu Nam-Đờng-Thái

Với một chiếc ghé chàl chờ nời 3000 tạ của M. Bủ-v.-Hiên.

Trong Lục-châu, liệt qui coi ai muốn hùn vốn buôn bán xin viết thư cho M. Hiên mà tính toán, bằng coi ai muốn mua cũng bán, muốn mướn cũng cho.

Chợ mướn xe hơi

M. Nguyễn-thành-Điêm « Quán-ly hãng Hậu-gian » tại Vinhlong, có sẵn hai cái xe hơi con - tới hiệu Langsa & Clément Bayard và Licorne » để đờ mướn.

Giá sẽ tính nhẹ hơn hết, đàng đi. Như là : Travinh, Cantoir, Sadec, Chomoi, Vuôngliem, và Camhàn-ván.

Qui khách có thừa đờ đờng cho tiện đờng thì thông tin cho M. Diêm Galouest Vinhlong hoặc đến đố cho người hay trước, người sẽ hết lòng tiếp rước và chăm tạ vô cùng.

Xin qui khách lưu tâm, giúp người đờng-bang nên việc.

Nam-kỳ có một TIỆM HÒA CHƠN-DUNG

CỦA M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Họa thật tinh xảo, vẽ giồng tạt không sai máy nào, đã có hơn hai chục bài khen tặng trong các báo chửơng. Thơ vẽ vẽ bằng cấp tốt nghiệp và 3 cái bằng cấp đầu xảo. Hình vẽ để trăm năm, không phai chút nào.

Chư vị Lục-châu muốn vẽ, xin gởi hình chụp đờn, hoặc viết thư hỏi, tiem này sẽ gởi cho một tờ cáo-bạch, coi các nghĩa rõ cách vẽ, thưng tạt và giá tiền rẻ.

Gởi hình, mandat hoặc thư xin để bao như vậy :

Nam-kỳ có một TIỆM HÒA CHƠN-DUNG

CỦA M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Họa thật tinh xảo, vẽ giồng tạt không sai máy nào, đã có hơn hai chục bài khen tặng trong các báo chửơng. Thơ vẽ vẽ bằng cấp tốt nghiệp và 3 cái bằng cấp đầu xảo. Hình vẽ để trăm năm, không phai chút nào.

Chư vị Lục-châu muốn vẽ, xin gởi hình chụp đờn, hoặc viết thư hỏi, tiem này sẽ gởi cho một tờ cáo-bạch, coi các nghĩa rõ cách vẽ, thưng tạt và giá tiền rẻ.

Gởi hình, mandat hoặc thư xin để bao như vậy :

NGUYỄN-THÀNH
Commerçant Phan-giờ

Lời rao

Nhà nghề và nhà buôn nào muốn bán sản vật Annam trà hột, đờng mớ-gà, đờng thể, khô, tiêu, muối, nước mắm, dầy đờn, dầy gai, xà-bông, v. v. . . . Người nào muốn mua sản vật Annam mà bán lẻ.

Người nào có nghề nghiệp giỏi, muốn bày ra mà lấy lợi thì hãy gởi thư đến hời :

NAM-KY THƯƠNG-MẠI

KI-NGHỆ NGHĨA HỘI

Saigon đờng Catinat số 153-155
Trên nhà in Union

Thị hội sẽ trả lời. Không tổn tiền huê-hồng và số phí chi hết.

Nghĩa hội này lập ra mà che chở quyền lợi Annam, giúp đờ người thương-mại và nghề nghiệp của đờng-bang.

Có quan Toàn-quyền Đại-thần Albert Sarraut làm Chánh đờng-ly danh dự.

Có quan Nguyễn-soái Nam-kỳ làm Phó đờng-ly danh dự.

CÁO BẠCH

Kính cùng qui ông đàng rờ: Đền ngày 25 Septembre 1919, chúng tôi sẽ dùng xe hơi đờu bỏ-hành từ Saigon đi Thủđầumột và trở lại, mỗi ngày hai chuyến :

- 1° Khi sự đi tại Saigon Ban mai... 7 giờ, và ban chiều. 1 giờ;
  - 2° Khi sự đi Thủđầumột Ban mai... 8 giờ rưỡi, và ban chiều. 2 giờ rưỡi.
- Giá cả chờn người
- 1° Từ Saigon đi Thủđầumột và trở lại cùng vậy : (Người Langsa)... 0 \$ 70, (Người Bn-quốc)... 0 \$ 50,
  - 2° Từ Saigon đi Lăithiêu và trở lại cùng vậy : (Người Langsa)... 0 \$ 40, (Người Bn-quốc)... 0 \$ 30,
  - 3° Từ Saigon đi Búng và trở lại cùng vậy : (Người Langsa)... 0 \$ 60, (Người Bn-quốc)... 0 \$ 40,
- Chợ mướn xe hơi
- M. Nguyễn-thành-Điêm « Quán-ly hãng Hậu-gian » tại Vinhlong, có sẵn hai cái xe hơi con - tới hiệu Langsa & Clément Bayard và Licorne » để đờ mướn.
- Giá sẽ tính nhẹ hơn hết, đàng đi. Như là : Travinh, Cantoir, Sadec, Chomoi, Vuôngliem, và Camhàn-ván.
- Qui khách có thừa đờ đờng cho tiện đờng thì thông tin cho M. Diêm Galouest Vinhlong hoặc đến đố cho người hay trước, người sẽ hết lòng tiếp rước và chăm tạ vô cùng.
- Xin qui khách lưu tâm, giúp người đờng-bang nên việc.

XI-DONG MAT-XAY

EN

Vũ lâm và thị

Hiệu con Rồng

HAO-VINH Công-ty

(HANO ANNAM)
200 Rue Lefebvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

Sách làm mau tế tiên

Viết thơ cho Hãng Annam, Hào-vinh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre, biểu gói contre-remboursement (cách liền trao của lãnh nơi nhà đây theo) một hộp một trăm ve dầu Essence de menthe, hiệu Lô-Tiên, tốt nhất trong cõi Đông dương, giá là mười lăm đồng (15\$00) mà thôi. Về bán lẻ lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cái (10\$20) — mỗi ve lời 5 xu, một trăm ve lời 5 đồng bạc.

Bán một hộp lời 5 đồng bạc, mười hộp lời năm chục, một trăm hộp lời năm trăm đồng bạc!

Viết thơ đi, đừng bỏ qua dịp làm tế tiên, đồng làm. Hàng đầu lời 11 set lời nhất, bán buôn quen thơ, làm giàu chẳng bao lâu!

Cho không! Hãy coi cho kỹ — Kể từ ngày nay một trăm người sao gét thơ đến mà mua dầu trước, Hãng Annam Hào-vinh Công-ty sẽ vui lòng gửi cho không một kilo xấp xỉ một xây thiết, hiệu ngọc một sung (La Licorne), tốt nhất trong cõi Đông Dương hay là một ve dầu thơm Essence pour Lotion: Feu de Cologne. Quinine, foin coupé để làm đế một lít các thứ dầu thơm ấy) tùy thích ai muốn thứ nào cũng được. Hãy viết thơ mau đi, đừng bỏ lỡ cơ hội làm tế tiên ừng làm!

Hãng Annam, Hào-vinh & Co
146 bis Rue Lefebvre Saigon
Kính đôn.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MAHRES

NGUYỄN-CHÍ-HÒA

SAIGON — 83, Rue Catinat, 83 — SAIGON

TIỆM ĐÓNG GIÀY của tôi làm theo kiểu *Lopau* kim thời.

Tôi làm kỹ càng và thiết tình bằng các thứ *Da bèn tay kết* và tinh bằng giá không mắt, cho không phải như chỗ khác làm pha *Da-xấu* mà bán rẻ.

Tôi có bán nhiều kiểu nón *Casque* thiết nhẹ và *chặc*, lợp bằng *Ni-xám* 16 *Tràng* và *Vàng*.

Tôi cũng có thợ giỏi khắc *Con-đầu* *Bằng-đồng* chạm *Mộ-bia* đá *Cầm-thạch* dè mà.

Có sẵn *Sách Mẫu* (CATALÓ) đủ kiểu và các thứ màu da gói đến cho *Qui vị* lựa.

BẢN-SĨ CÓ GIÁ RIÊNG.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA Kính mời.

SOCIÉTÉ DES TABACS

DE L'INDOCHINE

(Đông-dương Tân diệp Công-ty)

Tư-bổng 6.000.000 fr.

Chính sở Công-ty tại PARIS

Sở Cai-trị và công-xưởng tại HANOI

Đến-điền trồng thuốc lá tại KIM-XUYÊN và VĂN-KHÊ

Hiện có những thứ sau này gói bán trong các hiệu:

XI-GÀ.
NINA.

Thuốc chữa vãn:

COQ (Con gà)

FAVORITES,

MÉTROPOLES

vãn vãn

Và thứ thuốc lá vãn, chiếu khách, hiệu

PAGODE (Gái chùa)

Thuốc vãn:

KHOAN CHẤT THỦY (Nước rửa lơn thanh)
VICHY
PHÁP-QUỐC-TUYÊN
VICHY CELESTINS
VICHY GRANDE-GRILLE
VICHY HOPITAL
VICHY-ÉTAT ĐIỀU TẾ
PASTILLES VICHY-ÉTAT
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
thiết hiệu là
ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX
của ông lương-y GULLIÉ
THUỐC HOÀN XỔ

CÓ MẶT MINH NHA MÂY CỎ QUÊN
THAY MẶT ĐUÔI ĐỨC SÙNG VÀ LÂM XE MÂY
TẠI THÀNH St-Etienne
Mà thời
MANG F. MICHEL, CAFFORT & Co SAIGON
CÓ BÀN SÙNG
thờ và đủ kiểu. B1.
THUỐC, ĐẠN, XE MÂY, ĐỒNG-HỒ
và đồ NỮ-TRANG. Bỏ đã tốt lại giá
Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin ghé thơ như vậy:
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. — SAIGON.

Comptoir le magasin
Nelle six cent ex
1919 2.17-9-19

Saigon — Imp de l'Union
L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỦA